Реферат

на кваліфікаційну (магістерську) роботу

«Особливості розвитку емпатії у майбутніх практичних психологів»

магістранта спеціальності 053 Психологія

Сушинського Павла Івановича

Обсяг роботи – 93 с. **Кількість таблиць** – 4 табл. **Кількість рисунків** – 4 рис. **Список використаних джерел** – 70 найменувань, з них 3 – іноземною мовою.

Об'єкт дослідження – емпатія у майбутніх практичних психологів.

Предмет дослідження – особливості розвитку емпатії у майбутніх практичних психологів.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати і емпірично визначити особливості прояву емпатії у майбутніх практичних психологів та розкрити психологічні умови її розвитку.

Завдання дослідження: дослідити основні підходи до визначення поняття «емпатія» та проаналізувати її основні моделі; розкрити специфіку прояву емпатії у майбутніх практичних психологів та охарактеризувати чинники, які впливають на неї; дослідити особливості прояву емпатії у майбутніх практичних психологів та чинники, які впливають на неї; розробити психологічні рекомендації для розвитку емпатії у майбутніх практичних психологів.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (спостереження, тестування, стандартизовані методики); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісні та якісні із застосуванням методів математичної статистики); вивчення та систематизація методів, засобів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає визначенні основних підходів до визначення поняття «емпатія»; виокремленні та характеристиці основних категорій емпатії (різновиди, форми, компоненти); розкритті специфіки розвитку у майбутніх практичних психологів; виокремленні та характеристиці чинників, які впливають на рівень розвитку емпатії у майбутніх практичних психологів.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені рекомендації будуть сприяти розвитку емпатії у майбутніх практичних психологів. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу рівня прояву емпатії у майбутніх практичних психологів.

Висновки. Здійснений теоретико-методологічний аналіз наукової літератури свідчить про те, що на сьогоднішній день в психології однозначного уявлення про емпатію як психологічний феномен не встановлено. Хоча питання про роль емпатії в розвитку особистості в останні десятиліття все частіше стає предметом психологічних досліджень. Емпатія в психології вважається соціальною емоцією, особистісною рисою, властивістю чи здібністю людини, яка розуміється як процес або стан. На даному етапі науковці зосереджуються на оновленні цього визначення, диференціації його складових. Поняття «емпатія» – це здатність брати участь в емоційному житті інших, переживати їх стан як самого себе і співчувати їм. Дослідження показало, що емпатія є важливою особистісно-професійною якістю, яка є важливою складовою майбутнього кар'єрного розвитку практичних психологів і виражається в здатності розуміти емоції. Питання визначення ролі емпатії у професійному становленні майбутніх практичних психологів є актуальним, оскільки емпатія є однією з важливих професійних якостей психолога. Ця професія висуває такі вимоги до експертів: вміння щиро спілкуватися з клієнтами, розуміти емоційний стан клієнта, правильно відображати та передати власні почуття. Можемо зробити висновок про те, що існує висока актуальність розвитку емпатійних здібностей майбутніх практичних психологів, що мають середній на низький рівень розвитку емпатії. Встановлено статистично значущий зв'язок між рівнем розвитку емпатії та такими чинниками як самооцінка і соціально-психологічні установки особистості в мотиваційній сфері «альтруїзм – егоїзм». З метою профілактики було розроблено психологічні рекомендації щодо розвитку емпатії та тренінгове заняття, яке повинно навчити учасників виявляти емоції інших людей, розуміти їх переживання та реагувати на них відповідним чином.

Ключові слова та словосполучення: емпатія, емпатійні здібності, емоційне життя, емоційний стан, міжособистісна взаємодія, соціальна емоція, професійна діяльність практичних психологів.